

akceptuję
B. Faron

Białystok, 05.08.2025 r.

Prof. dr hab. n. med. Marek Rogowski
Kierownik Kliniki Otolaryngologii
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Patrycji Torchalli pt. „Analiza zaburzeń równowagi i kompensacji u pacjentów po zabiegu usunięcia guza nerwu przedsionkowo-ślimakowego”

Guzy nerwu przedsionkowo-ślimakowego manifestują się objawami, które niekiedy bez wnikliwej oceny można przypisać innym chorobom. Najczęstszym objawem jest jednostronny niedosłuch i szumy uszne. Mniej patognomoniczne są zawroty głowy, co związane jest z powolnym wzrostem guza i uaktywnieniem centralnych mechanizmów adaptacyjnych, tzw. kompensacji przedsionkowej. Nagłe odnerwienie błędnika podczas zabiegu operacyjnego usunięcia guza zazwyczaj manifestuje się objawami szoku przedsionkowego, osobniczo o różnym przebiegu. Problematyka szoku przedsionkowego po zabiegu operacyjnym usunięcia guza nerwu przedsionkowo-ślimakowego nie znajduje w piśmiennictwie światowym zbyt dużego oddźwięku (niecałe 40 doniesień w bazie PubMed) i tym bardziej należy docenić wybór tematyki badawczej przez lekarz Patrycję Torchallę.

Tematem badań jest oszacowanie funkcji układu równowagi w okresie przedoperacyjnym oraz po leczeniu chirurgicznym, z zastosowaniem szczegółowego, ujednoliconego protokołu badań, w odniesieniu do procesu kompensacji przedsionkowej. Wyodrębnienie grupy pacjentów z ryzykiem przetrwałych zaburzeń równowagi po operacji, pozwoliłoby w przyszłości na spersonalizowane leczenie i zastosowanie indywidualnie dobranej rehabilitacji u wyselekcjonowanych osób. Mogłoby to również być przyczynkiem do zastosowania prehabilitacji nie tylko przygotowującej pacjenta do operacji, lecz także poprawiającej jego zdolność do powrotu do zdrowia po zabiegu. Rozprawa doktorska lekarz Patrycji Torchalli stanowi mały, ale istotny krok w tym kierunku.

Trzon przedłożonej do recenzji rozprawy doktorskiej stanowią dwa artykuły naukowe o uzupełniającą się tematyce, opatrzone interesująco zredagowanym i przejrzystym podsumowaniem badań wraz z komentarzem, gdzie obok streszczeń, słów kluczowych, wykazu skrótów, wstępu, przedstawiono założenia i cel pracy, kopie opublikowanych prac oraz wnioski. Dodatkowo do manuskryptu i kopii publikacji dołączono opinię komisji bioetycznej oraz oświadczenia wszystkich współautorów cyklu publikacji stanowiących rozprawę

doktorską. Zagadnienia zawarte we wstępie i komentarzu dołączonym do publikacji w doskonały sposób wprowadzają czytelnika w lekturę opublikowanych prac przedstawionych przez Doktorantkę jako zasadniczy element rozprawy doktorskiej. Są to:

Torchalla P, Jasińska-Nowacka A, Lachowska M, Niemczyk K. A proposal for comprehensive audio-vestibular test battery protocol for diagnosis and follow-up monitoring in patients with vestibular schwannoma undergoing surgical tumor removal. Journal of Clinical Medicine 2024, 13, 5007; <https://doi.org/10.3390/jcm13175007>.

Torchalla P, Jasińska-Nowacka A, Lachowska M, Niemczyk K. Functional outcome and balance compensation in patients with unilateral vestibular schwannoma after surgical treatment- short- and medium-term observation. Journal of Clinical Medicine 2025, 14, 585; <https://doi.org/10.3390/jcm14020585>.

Ścisłe powiązane tematycznie i metodologicznie doniesienia w ocenie parametrycznej uzyskały 280 punktów MNiSW, zaś sumaryczny IF wyniósł 6,0.

W pierwszej z przedstawionych publikacji interesująco zaprezentowano szczegółowy protokół badań audiologicznych i otoneurologicznych, które zostały zastosowane celem diagnostyki i monitorowania pacjentów z jednostronnym guzem nerwu przedsionkowo-ślimakowego poddanych leczeniu operacyjnemu. Schemat badań został przedstawiony na przykładzie dwóch pacjentów z nerwiakiem osłonkowym nerwu przedsionkowego, u których zastosowano leczenie chirurgiczne usunięcia guza – u pacjenta pierwszego z dostępu przez środkowy dół czaszki, zaś u drugiego z dostępu przez błędnikowego. Badania wykazały, że kompensacja przedsionkowa u obu pacjentów zaszła w sposób spontaniczny, zaś zastosowanie ujednoliconego protokołu diagnostycznego w okresie przedoperacyjnym oraz pooperacyjnym umożliwia porównanie otrzymanych wyników u pacjentów leczonych z zastosowaniem różnych dostępuów operacyjnych. Lekarka Patrycja Torchalla w powyższej pracy przedstawiła propozycję protokołu przedoperacyjnej diagnostyki i pooperacyjnego monitorowania pacjentów poddanych leczeniu chirurgicznemu usunięcia nerwiaka przedsionkowego, który znalazł praktyczne zastosowanie w trakcie badań przedstawionych w kolejnej publikacji.

W drugim, oryginalnym artykule, analizie poddano relatywnie dużą grupę, bo 45 pacjentów poddanych leczeniu operacyjnemu usunięcia guza nerwu przedsionkowo-ślimakowego. W pracy przedstawiono retrospektywną analizę wyników badań układu równowagi. W badaniu znalazło się 21 pacjentów operowanych z dostępu przez środkowy dół czaszki i 24 pacjentów, u których wykonano operację z dostępu przez błędnikowego. Przedoperacyjne wyniki badania vHIT, komputerowej posturografii dynamicznej z testem

czaszki i 24 pacjentów, u których wykonano operację z dostępu przezbłędnikowego. Przedoperacyjne wyniki badania vHIT, komputerowej posturografii dynamicznej z testem organizacji zmysłowej oraz kwestionariusza DHI zestawiono z wynikami otrzymanymi podczas kontroli wykonanych w 7 dobie, miesiąc oraz trzy miesiące po leczeniu chirurgicznym.

Miesiąc po zabiegu chirurgicznym stwierdzono przejściowy wzrost punktacji kwestionariusza DHI, którego wartość w kontroli trzymiesięcznej nie różniła się statystycznie od wyników uzyskanych w okresie przedoperacyjnym. Analizując dane uzyskane w badaniu komputerowej posturografii dynamicznej, w teście organizacji zmysłowej stwierdzono poprawę w obserwacji trzymiesięcznej po zabiegu operacyjnym w próbach przedsionkowych (C5, C6), we współczynniku przedsionkowym (VEST) oraz w wartości ogólnego bilansu układu równowagi (COMP). Stwierdzono istotne statystycznie pogorszenie wartości współczynnika nadążania (gain) w badaniu obu kanałów półkolistych bocznych stosując badanie vHIT miesiąc oraz trzy miesiące po zabiegu operacyjnym i porównując wyniki do badania przedoperacyjnego. Nie stwierdzono wpływu zastosowanego dostępu operacyjnego na otrzymane rezultaty.

W dyskusji zawartej w omawianej publikacji lekarz Patrycja Torchalla w bardzo dojrzały i interesujący sposób odniosła się do wyników badań i wskazała na kierunki dalszych działań pozwalających na pełne zrozumienie procesu kompensacji i znaczenia rehabilitacji u pacjentów poddanych chirurgii guza nerwu przedsionkowo-ślimakowego.

Pracę doktorską lekarz Patrycji Torchalli oceniam wysoce pozytywnie. Stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668) Zwracam się do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o przeprowadzenie dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik Kliniki Otolaryngologii UMB

Prof. dr hab. n. med. Marek Rogowski

KIEROWNIK
Kliniki Otolaryngologii

prof. dr hab. med. Marek Rogowski